

Aika Tiistai 26.11.2019 klo 17.15 – 20.12

Paikka Seurakuntakeskus, Aulakahvio, Savilahdenkatu 20

Läsnä Juha Palm, tuomiorovasti, puheenjohtaja
Eeva-Riitta Hahtola, varapuheenjohtaja
Juha Hasanen, jäsen
Urpo Karjalainen, jäsen
Juha Kontinen, jäsen
Timo Leskinen, jäsen, poissa, varajäsenenä Eila Leppänen
Kari Manninen, jäsen
Eija Peura, jäsen
Vuokko Pietarila, jäsen
Liisa Pulliainen, jäsen
Jarno Strengell, jäsen, saapui klo 17.24 § 207 aikana
Kirsi Töyrynen, jäsen
Monica Valjakka, jäsen

Läsnäolo- ja puheoikeudella

Petri Pekonen, kirkkovaltuuston puheenjohtaja, saapui klo 17.20 § 207 aikana, poistui kokouksesta klo 19.35 ennen § 217 päätöksentekoa ja palasi klo 19.41 ennen § 219 päätöksentekoa
Laura Jouhkimo, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja, poissa

Viranhaltijat

Markku Salmi, hallintojohtaja
Tiina Snicker, talouspäällikkö
Veikko Hiiri, vs. tiedottaja
Riitta Niemi, hallinnon sihteeri
Kutsuttuina asiantuntijoina osan § 211 käsittelyn aikana
Ville Kämäräinen, klo 17.15-18.38
Lassi Suihkonen, klo 17.15-18.38

Poissa Timo Leskinen, jäsen, varajäsenenä Eila Leppänen

Laura Jouhkimo, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja

Puheenjohtaja Juha Palm

Sihteeri Markku Salmi

Pöytäkirjanpitäjä Riitta Niemi

207 §

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

208 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 11 jäsentä, joten päätösvaltaisuuden tarviin heistä vähintään seitsemän henkilön läsnäolo.

Kirkkojärjestyksen 9 luvun 1 §:n mukaan ”Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.”

Kirkkoneuvosto on kokouksessaan 19.2.2019 päättänyt, että kokouskutsut toimitetaan postin kuljetettavaksi viisi päivää ennen kokousta. 19.3.2019 kokouksessaan neuvosto päätti kokeilla kutsujen lähettämistä kuusi päivää ennen kokousta postinkulun hidastumisesta johtuen. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostitse 20.11.2019.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

209 §

Pöytäkirjan tarkastajat

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 2 luvun 8 §:n mukaan ”Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa tarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.”

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Jarno Strengell ja Monica Valjakka.

210 §

Työjärjestys

Päätös:

Kokouksen työjärjestykseksi hyväksyttiin osanottajille lähetetty esityslista.

211 §

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vuoden 2020 talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 1§:n 1 momentin mukaan jokaista varainhoitovuotta varten on seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Varainhoitovuotena on kalenterivuosi. Saman pykälän 2 momentin mukaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelmassa ensimmäinen vuosi. Suunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioesitys on lähetetty esityslistan mukana.

Talousarvion valmistelun lähtökohdat

Seurakuntien taloudellinen liikkumavara on kaventunut huomattavasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Sekä seurakuntien jäsenmäärät että kirkollisveron tuotto ovat vähentyneet vuosi vuodelta. Seurakunnissa eletäänkin niukkenevien resurssien varassa. Se tarkoittaa toiminnan keskittämistä ja joistakin työmuodoista luopumista.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan talous on ollut viime vuosina tasapainoinen. Verotulojen vähentyessä käyttötaloutta on tasapainotettu jatkuvasti erilaisilla keinoilla. Tilinpäätösten vuosikatteet ovat olleet strategiassa asetetulla tasolla. Myös tulevana vuosina talouden ja toiminnan tasapainossa pitämisessä on haasteita, mutta tilanne on kuitenkin hallittavissa.

Talousarvion käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

Käyttötalouden tuotot ovat talousarviossa yhteensä 1.827.000 euroa. Pääluokittaisissa toimintatuotoissa ei merkittäviä muutoksia ole. Hallinnon toimintatuottoja vähentää kirkonkirjojenpidon tehtävien siirtyminen vuoden 2020 alussa Kouvolan aluekeskusrekisteriin. Seurakuntatyön tuottoja kasvattaa Hyvä teko tarttuu -hankkeen saamat hankeavustukset. Käyttötalouden tuotot kattavat 18 % käyttötalouden kuluista, jotka ovat yhteensä 10.167.000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa henkilöstökulut laskevat huolimatta siitä, että voimassa oleviin palkkoihin on laskettu 1,5 prosentin palkankorotusvaraus ja lomarahojen täysimääräiseen maksuun on varauduttu. Tämä johtuu virka- ja työsuhteiden määrän vähenemisestä muun muassa kirkonkirjojenpidon ja kiinteistötoimen osalta. Palvelujen ostoihin varatut määrärahat laskevat 4,8 prosentilla, vaikka määrärahat sisältävät edelleen 200.000 euroa rakennusten purkurahaa. Vuokrakuluissa sekä aineissa ja tarvikkeissa on hienoista nousua, kun taas annettuihin avustuksiin varatut määrärahat laskevat.

Talousarvion toimintakate on 8.340.000 euroa. Kate on noin 200.000 euroa parempi kuin vuoden 2019 talousarviossa. Käyttötalouden nettokuluja on pystytty talousarviossa pienentämään, mikä onkin tavoitteena verotulokertymän pienentyessä.

Kirkollisverotulot ja valtionrahoitus ovat yhteensä noin 10.000.000 euroa. Verotuskulujen ja keskusrahastomaksujen ennakoidaan olevan lähellä vuoden 2019 tasoa. Rahoitustuottoja on arvioitu kertyvän vuoden 2020 aikana 200.000 euroa. Vuosikate heikkenee vuoden 2019 talousarvioon verrattuna noin 100.000 eurolla ollen 845.000 euroa. Vuosikate ja poistoeron vähennys kattavat poistot ja talousarviossa tilikauden ylijäämäksi muodostuu 72.050 euroa.

Investointiosa

Strategisena tavoitteena on seurakunnan investointien ja lainanlyhennysten rahoittaminen tulorahoituksella. Vuoden 2020 investointien kokonaiskustannusarvio on kuitenkin budjetoitua vuosikatetta suurempi ollen 1.380.000 euroa. Suunnitteluvuosien keskimääräiset investoinnit ovat noin 1.185.000 euroa vuodessa.

Kirkkovaltuusto on päättänyt vuoden 2020 investoinneista 29.10.2019. Investointisuunnitelmassa on seitsemän hanketta. Suurin hankkeista on hautatoimen Harjun uusien toimisto- ja henkilöstötilojen rakentaminen Harjun varikkorakennuksen yhteyteen. Vuodelta 2019 jatkuu hanke, joka koskee Haukivuoren kirkon takaosan muuttamista kokoontumistilaksi. Lisäksi investointilistalla on pienempiä hankintoja mm. Seurakuntakeskuksen av-laitteet, Susiniemen leirikeskuksen kappelisalın tuolit, kiinteistöjen elektroninen lukitus- ja avainhallintajärjestelmä sekä hautausmaiden jäteasiat. As Oy Savilahdenkatu 18 rahoitusvastikkeet kirjataan myös investointeihin.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma osoittaa vuoden 2020 talousarvion tulorahoituksen olevan vuosikatteen suuruinen eli 845 .000 euroa. Investoinnit ovat yhteensä 1.380.000 euroa, mistä summasta tulorahoituksella katetaan 61 prosenttia. Rahavarat vähenevät talousarvion perusteella 535.000 eurolla.

Taloussuunnitelma

Vuosien 2021 ja 2022 taloussuunnitelmat perustuvat hyvin pitkälle vuoden 2020 talousarvioon ja ovat vain suuntaa antavia. Toimintatuottojen ja -kulujen on arvioitu kasvavan maltillisesti. Kiinteistötoimen palvelujen ostoista on vähennetty 200 000 euroa rakennusten purkurahaa vuodelta 2022.

Kokonaisuuden kannalta kirkollisverotulojen kehityksellä on suuri merkitys. Verotulojen lasku haastaa toiminnan kehittämiseen siten, että käyttötalouden nettokulut laskevat. Prosentin vuosittainen lasku verotuloissa merkitsee käytännössä noin 100 000 euron vuosittaista tulonmenetystä. Taloussuunnitelmassa verotulojen laskun on ennakoitu olevan yhteensä 100.000 euron luokkaa.

Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahaston talousarvio on sisällytetty talousarviokirjaan hautaustoimen talousarvion yhteyteen. Hautainhoitorahaston talousarvio on tasapainossa. Toimintatuotot kasvavat 2,6 prosentilla ja toimintakulut 1,7 prosentilla.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto

- 1) käsittelee talousarvion vuodelle 2020 sekä ehdotuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2020 – 2022;**

2) esittää vuoden 2020 talousarviota sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2020 - 2022 kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

- 1) Esityksen mukainen.
- 2) Esityksen mukainen.

Toimenpiteet
Esitys kirkkovaltuustolle

212 §
Talousarvion toteutuminen 30.9.2019

Taloudellisen tilan kehittymisestä raportoidaan kirkkoneuvostolle neljännesvuosittain. Tämä raportointi kohdistuu kuluvaan vuoden toteumaan 30.9.2019 mennessä, jolloin 75 % vuodesta on kulunut. Raportointi sisältää vain ulkoiset kulut.

Käyttötalouden tuotot ovat toteutuneet 30.9. mennessä talousarvioon verrattuna 88,8 prosenttisesti. Korvauksista on kertynyt 55,2 %, myyntituotoista 44,8 %, maksutuotoista 76,7 % ja vuokratuotoista 77,3 %. Metsätalouden tuotoista on kertynyt budjetoituun verrattuna 131,5 %, keräystuotoista 182,5 % sekä tuista ja avustuksista 32,4 %. Toimintatuotot olivat 30.9. yhteensä 1.580.000 euroa. Vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna toimintatuotot olivat 175.000 euroa suuremmat. Muutos johtuu metsätalouden tuottojen kertymisestä. Niitä on kertynyt 260.000 euroa enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Puunmyyntitulot ylittävät koko vuoden budjetin yli 100.000 eurolla.

Toimintakulut ovat toteutuneet ajankohtaan nähden hyvin. Niiden toteuma on vertailuajankohtana 72,3 % ja kokonaissumma 7.469.000 euroa. Tiliryhmittäin kulut ovat toteutuneet budjettiin verrattuna seuraavasti: henkilöstökulut 74,5 %, palvelujen ostot 66,0 %, vuokrat 82,9 %, aineet ja tarvikkeet 66,0 %, annetut avustukset 70,2 % ja muut toimintakulut 103,3 %. Verrattuna vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan toimintakulut ovat 130.000 euroa suuremmat. Suurin syy kulujen kasvuun on kuluvalle vuodelle kiinteistötoimelle budjetoidut erityishankkeet, mm. rakennusten purkamisen kulut.

Pääloukkatasolla toteumavertailun luvut ovat tasapainossa budjettiin verrattuna. Toteumien tilanne on seuraava:

		Toteuma 2018	Budjetti 2019	Tot 1-9 2018	Tot 1-9 2019	Käyttö-% (vrt. budj.)
Hallinto	Tuotot	108 098	89 800	91 892	50 005	55,7
	Kulut	-1 201 430	-1 198 410	-896 585	-919 927	76,8
	Netto	-1 093 332	-1 108 610	-804 693	-869 922	78,5
Seurakuntatyö	Tuotot	446 912	358 279	255 086	307 906	85,9
	Kulut	-4 728 443	-4 896 985	-3 534 572	-3 563 057	72,8
	Netto	-4 281 531	-4 538 706	-3 279 486	-3 255 151	71,7

Hautaustoimi	Tuotot	311 118	297 381	246 854	251 541	84,6
	Kulut	-912 839	-918 160	-748 361	-736 457	80,2
	Netto	-601 721	-620 779	-501 507	-484 916	78,1
Kiinteistötoimi	Tuotot	1 103 147	1 034 270	810 499	970 763	93,9
	Kulut	-2 850 958	-3 321 245	-2 160 111	-2 249 071	67,7
	Netto	-1 747 811	-2 286 975	-1 349 612	-1 278 308	55,9
Yhteensä	Tuotot	1 969 275	1 779 730	1 404 331	1 580 215	88,8
	Kulut	-9 693 670	-10 334 800	-7 339 629	-7 468 512	72,3
	Netto	-7 724 395	-8 555 070	-5 935 298	-5 888 297	68,8

Toimintakate on -5.888.000 euroa, mikä on budjetoidusta 68,8 %. Se on noin 50.000 euroa parempi vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

	Toteuma 2018	Budjetti 2019	Tot 1-9 2018	Tot 1-9 2019	Käyttö-% (vrt budj.)
Toimintakate	-7 724 395	-8 555 070	-5 935 298	-5 888 297	68,8
Verotulot	10 234 483	10 380 000	8 751 156	7 783 468	75,0
Verotuskulut	-135 044	-150 000	-101 283	-110 808	73,9
Keskusrahastomaksut	-900 030	-870 000	-750 025	-719 655	82,7
Rahoitustuotot ja -kulut	85 605	153 500	149 404	347 377	226,3
Vuosikate	1 560 619	958 430	2 113 954	1 412 085	147,3
Poistot	-859 314	-810 850	-536 063	-820 432	101,2
Tilikauden tulos	701 305	147 580	1 577 891	591 653	400,9
Poistoeron vähennys	115 565	116 500	87 093	86 675	74,4
Tilikauden ylijäämä	816 870	264 080	1 664 984	678 328	256,9

Verotuloja ja valtionrahoitusta on kertynyt vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana yhteensä noin 7.783.000 euroa, mikä on 75,0 % arvioista. Kirkollisveron kertymä on 7.008.000 euroa, kun vuonna 2018 vastaavana ajankohtana kertymä oli 7.956.000 euroa. Vuoden 2019 verotilitysten vertaaminen vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan ei anna oikeaa kuvaa alkuvuoden tilitysmääristä, eikä sen perusteella voi tehdä koko vuotta koskevaa arviota. Tätä johtuu useasta eri tekijästä. Uuden verontilityslain mukaan verotus valmistuu joustavasti ja veronpalautuksia, jotka aiempina vuosina on maksettu loppuvuodesta, on maksettu jo elo- ja syyskuussa. Nämä summat on jo vähennetty veronsaajien tilityksistä. Lisäksi kirkollisverotilityksiä on pienentänyt ennakonpidätysmenettelyn muutos, jossa siirryttiin vuositulorajaan perustuvaan ennakonpidätystapaan ja sivutuloverokorteista luovuttiin. Ennakonpidätysten kertymää on alkuvuodesta vähentänyt myös tulorekisterin käyttöönottoon liittyneet ilmoittamisen ongelmat. Alkuvuoden odotettua pienempien ennakonpidätysten odotetaan palautuvan veronsaajien tilityksiin vuoden 2019 loppupuolella ja vuoden 2020 aikana. Valtionrahoitusta on kirjattu 30.9. mennessä 775.000 euroa.

Rahoitusosassa verotuskustannukset ja keskusrahastomaksut ovat kertyneet budjetoidun mukaisesti. Rahoitustuottoja on kertynyt 345.000 euroa, mikä on 200.000 euroa vuoden 2018 vastaavaa ajankohtaa enemmän. Rahoitustuotoissa on kertyneiden

tuottojen lisäksi oikaistu vuoden 2018 sijoitusten arvonalennukseen liittyvää kulukirjausta 68.000 eurolla.

Vuosikate on 1.412.000 euroa, mikä on noin 700.000 euroa edellistä vuotta heikompi. Muutos johtuu matalasta verotulokertymästä. Sitä ovat hieman paikanneet puunmyyntitulot sekä sijoitusten tuotot.

Vuoden 2019 investointibudjetti on 1.335.000 euroa. 30.9.2019 mennessä investointikuluja on toteutunut 1.319.000 euroa.

Avaavan taseen loppusumma oli 29.101.000 euroa. Taseen loppusumma 30.9.2019 oli 29.433.266 euroa.

	Toteutuma 30.9.2019	31.12.2018
V A S T A A V A A		
Pysyvät vastaavat	21 684 205	21 185 728
Toimeksiantojen varat	1 756 078	1 750 611
Vaihtuvat vastaavat	5 992 983	6 164 610
V A S T A A V A A	29 433 266	29 100 949
Oma pääoma	24 399 445	23 721 118
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1 581 675	1 668 350
Toimeksiantojen pääomat	1 927 499	1 921 259
Vieras pääoma	1 524 647	1 790 222
V A S T A T T A V A A	29 433 266	29 100 949

Rahoituslaskelman mukaan rahavarat ovat kuluneen vuoden aikana vähentyneet noin 62.000 eurolla.

Hautainhoitorahaston toteumavertailu on tasapainoinen. Pitkäaikaisten hoitosopimusten pääomavähennystä ei ole vielä tehty.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto käsittelee talousarvion toteuman 30.9.2019.

Päätös:

Esityksen mukainen.

213 §

Lisätalousarvio vuodelle 2019

Taloussäännön 5 §:n mukaan kirkkovaltuuston päättämän sitovuustason ylittävistä määrärahojen ja tuloarvioiden muutoksista ja muutoksista talousarviossa päättää kirkkovaltuusto. Määrärahan ja tuloarvion muutosesityksissä selvitetään myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita koskevassa muutosesityksessä selvitetään muutoksen vaikutus määrärahoihin ja tuloarvioihin. Muutettaessa talousarviota hyväksytään kaikki ne talousarvion osat, joihin

muutos vaikuttaa. Talousarvion muutokset on esitettävä kirkkovaltuustolle tilikauden aikana. Vuoden 2019 lisätalousarvio sisältää muutoksia investointiosaan ja tuloslaskelman rahoitusosaan. Investointiosan muutoksilla on vaikutusta myös rahoituslaskelmaan.

Investoinnit

Vuoden 2019 talousarvion investoinnit ovat yhteensä 1.335.000 euroa. Lisätalousarvio sisältää muutoksia kahdeksaan investointihankkeeseen. Muutosten johdosta investointien talousarvion loppusumma kasvaa 145.000 eurolla.

Investointiosan lisätalousarvio on seuraava:

	TA 2019	LISÄ TA	TA YHTEENSÄ
Tuomiokirkon urkujen korjaus	300 000	-20 000	280 000
Srk-keskuksen AV-laitteet	35 000	-35 000	0
Srk-keskuksen sokkelin ja sadevesikallistusten korjaus	130 000	35 000	165 000
As Oy Savilahdenkatu 18, rah.vast. 2019	80 000		80 000
Harjun kappelin vesikaton uusiminen ja rappauskorj.	160 000	270 000	430 000
Harjun toimisto- ja henkilöstötilat	10 000	30 000	40 000
Haukivuoren kirkon salin muutostyöt	40 000	-25 000	15 000
Hautausmaiden jäteasiat 2019	20 000		20 000
Kaivinkone 2019	140 000		140 000
Srk-keskuksen katon ja vesikourujen maalaus	70 000	-25 000	45 000
Srk-keskuksen sisäpuoliset maalaukset	170 000		170 000
Suomenniemen kirkon kirkkosalin maalaus	180 000	-85 000	95 000
Yhteensä	1 335 000	145 000	1 480 000

Lisätalousarvion perustelut ovat seuraavat:

Tuomiokirkon urkujen korjaus

Hankkeen toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion.

Seurakuntakeskuksen AV-laitteet

Toteutus siirtyy vuodelle 2020.

Srk-keskuksen sokkelin ja sadevesikallistusten korjaus

Talousarvion ylitys johtui lisä- ja muutostöistä, joita oli mm. seurakuntakeskuksen sisäpihan pysäköintialueelta pääsisäänkäynnille johtavan kiveyksen uusiminen. Vanhan kiveyksen pohja oli altis roudan aiheuttamalle kumpuilulle. Uusi kiveys muodostaa samalla yhtenäisen kokonaisuuden sadeveden ohjausta varten eteläsiiven sokkelin viereen tehdylle kiveykselle. Lisäksi työn edetessä paljastuneiden rikkoutuneiden sokkelilaattojen korvaamiseksi tarvittiin lisälaattoja, jotka muodostavat suurimman osan ylityksestä. Tarvittavaa laattojen määrää oli etukäteen vaikea arvioida, ja osa tilatuista laatoista varastotiin mahdollista tulevaa tarvetta varten. Rikkiäisten laattojen asennuksen kohdistaminen edellytti myös laattojen ylimääräistä vaihtotyötä. Savilahdenkadun puoleiset graniittiportaat jouduttiin osin purkamaan ja kokoamaan jälleen laatta-asennusten onnistumiseksi. Savilahdenkadulle avautuvien kellarikerrok-

sen ikkunapedit avattiin ja korjattiin, ja samalla vaihdettiin rakenteen sisällä ollut puinen sokkelilaattojen kiinnitysrakenne. Laattojen uuteen kiinnitystapaan tarvittiin alkuperäistä suunnitelmaa enemmän kiinnitysrautoja kiila-ankkureineen. Edelleen Savilahdenkadun pääsisäänkäynnin edessä ollut asfaltointi uusittiin ulkonäöllisistä syistä. Edellä luetellut työt lisäsivät myös rakennuttamiskuluja. Kokonaisuutena ottaen lisäksi ja muutostöillä pyrittiin korjaamaan kaikki työn edetessä paljastuneet mahdolliset riskikohdat.

Harjun kappelin vesikaton uusiminen ja rappauskorjaukset

Hankkeen suunnittelun yhteydessä oli käynyt ilmi, että investointiin varattu määräraha oli huomattavan alhainen verrattuna suunnitelmien perusteella tarkentuneeseen kustannusarvioon. Syynä oli kustannuslaskennassa tapahtunut rakennusmassojen mitoitusero. Peruskustannusarvioon tehtyjen mitoituskorjausten lisäksi suunnittelussa oli noussut esille seuraavat lisäykset alkuperäisen kustannusarvion perusteena olleisiin töihin ja suojauksiin:

- kappelin vesikaton konesaumattun peltikatteen alapuolisen ruodelautojen ja aluskatteen uusiminen sekä betoniräystään korjaaminen ja maalaus;
- vesikattotyöt ja julkisivutyöt vaativat erillisiä telineitä nostimen lisäksi;
- sankarihautojen suojaus;
- tarkentuneet sakasti- ja omaistenhuonerakennusten julkisivukorjaukset ja maalaus sekä yläräystäiden peltityöt sadeveden ohjaamiseksi pois seinäpinnoilta
- ruumihuoneen oven katoksen lipan laajentaminen
- ikkunoiden ulkopuoliset korjaukset, erityiskohteena pääoven yläpuolella oleva koristeikkuna
- sadeveden ohjausjärjestelmien uusiminen, sokkelien vieruksen kunnostus ja sala-
ojakorjaukset

Kustannusarviossa olleesta virheestä huolimatta edellinen kirkkoneuvosto päätti kilpailuttaa urakat laadittujen suunnitelmien mukaisesti todellisen kustannustason määrittelemiseksi. Kilpailutus toteutettiin kahdella vaihtoehdolla, jotka olivat kaikkien töiden tekeminen kuluvana vuonna tai siten jaettuna, että vesikattotyöt tehdään kuluvana vuonna ja julkisivutyöt vuonna 2020, jolloin ylitys ei olisi ollut talousarviovuonna niin suuri kuin mihin lopulta päädyttiin. Koska jälkimmäisessä vaihtoehdossa odotettu kokonaiskustannus olisi muodostunut muun muassa kaksinkertaisista telinekustannuksista johtuen huomattavasti suuremmaksi kuin kaikkien töiden tekeminen yhdellä kertaa, kirkkoneuvosto päätti hyväksyä tarjouksen molempien urakoiden toteuttamisesta tänä vuonna.

Harjun toimisto- ja henkilöstötilat

Harjun toimisto- ja henkilöstötilojen suunnittelua pystyttiin viemään kuluvan vuoden aikana ennakoitua pidemmälle siten, että kirkkovaltuuston hyväksyttyä 29.10.2019 rakennushankkeen vuoden 2020 investoinniksi, hanke kilpailutetaan vuoden 2019 aikana.

Haukivuoren kirkkosalin muutostyöt

Kuluvana vuonna on toteutettu ainoastaan hankkeen suunnittelu. Suunnitelmien hyväksyminen edellyttää valtuustokäsittelyn lisäksi Museoviraston lausuntoa, sekä loppuvuonna toteutettavaa suunnitelmien alustusmenettelyä Kirkkohallitukselle. Museovirasto on puoltanut suunnitelmia. Alustusmenettelyyn kuuluu myös Mikkelin hiippakun-

nan tuomiokapitulien lausuntovaihe. Hankkeen toteutusta varten kirkkovaltuusto on hyväksynyt määrärahan vuoden 2020 investointibudjettiin.

Seurakuntakeskuksen katon ja vesikourujen maalaus

Hankkeen toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion.

Suomenniemen kirkon kirkkosalin maalaus

Kustannusarvio ja siten hankkeen budjettivaraus ylitti huomattavasti valitun tarjouksen ja toteutuksen kokonaishinnan.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelman muutos kohdistuu pysyvien vastaavien suunnitelman mukaisten poistojen tasoon. Suunnitelman mukaisella poistamisella tarkoitetaan pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenon kirjaamista kuluksi järjestelmällisesti niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistoaikojen pituuksilla on merkitystä tilikauden tuloksen muodostumiseen. Jos poistot on mitoitettu liian pieneksi liian pitkiksi arvoitujen poistoaikojen takia, seurauksena tilikauden tulos ja ylijäämä näyttävät liian hyviltä. Myös taseen antama kuva taloudellisesta asemasta saattaa näyttää liian hyvältä tosiasialliseen tilanteeseen nähden, kun poistot olisi tehty riittävinä taloudellisen pitoajan mukaan.

Muutoksen taustalla on kuluvan vuoden aikana tehty tarkastelu taseen vastaavissa oleviin hyödykkeisiin, niiden luonteeseen, arvoihin ja pitoaikoihin. Jo aiemmin on päädytty siihen johtopäätökseen, että taseeseen aktivoitujen poistojen poistoajat ovat osalla hyödykkeistä liian pitkiä ja niitä on valmistauduttu lyhentämään. Tähän liittyen kirkkovaltuusto on 28.10.2019 hyväksynyt uuden poistosuunnitelman, joka mahdollistaa järkevän mittaiset poistoajat. Muutosten tavoitteena on noudattaa hyvän kirjanpitoavan mukaisia tilinpäätösperiaatteita, joista sekä oikea että riittävä kuva sekä varovaisuudenperiaate edellyttävät, ettei tilinpäätös anna liian hyvää kuvaa tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Uuden poistosuunnitelman perusteella taseessa olevien hyödykkeiden poistoaikoja lyhennetään noin 25 hyödykkeen osalta. Tämän seurauksena poistotaso nousee tulevina vuosina vajaalla 100.000 eurolla vuodessa. Muutos ei juurikaan vaikuta vuoden 2019 poistotasoon.

Lisäksi on todettu, että pysyvissä vastaavissa on hyödykkeitä, jotka eivät luonteensa mukaisesti sinne kuulu. Näitä hyödykkeitä on romutettu kertapoistona. Kertapoistojen summa on noin 230.000 euroa. Lisäksi osa vuonna 1999 toteutetusta Harjun kappelin korjaushankkeesta tehdään 400.000 euron lisäpoisto, jotta hyödykkeiden arvo vastaisi paremmin todellista arvoa. Näin tehden kuluvan vuoden poistotaso nousee 1.400.000 euron tasolle.

Vaikka kuluvan vuoden talousarvion toteutumiseen liittyy epävarmuuksia erityisesti verotulokertymän osalta, talousarviota ei tässä vaiheessa muuteta siltä osin. Verotulokertymä voi osittain oieta loppuvuoden aikana.

	TP 2018	TA 2019	LISÄTÄ 2019	TA YHTEENSÄ
Toimintatuotot	1 969 275	1 779 730		1 779 730
Korvaukset	210 749	196 760		196 760
Myyntituotot	79 508	78 314		78 314
Maksutuotot	454 442	466 806		466 806
Vuokratuotot	652 603	591 190		591 190
Metsätalouden tuotot	356 917	370 000		370 000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvr.	96 422	40 820		40 820
Tuet ja avustukset	65 837	34 700		34 700
Muut toimintatuotot	52 797	1 140		1 140
Toimintakulut	-9 693 670	-10 334 800		-10 334 800
Henkilöstökulut	-5 573 994	-5 828 710		-5 828 710
Palvelujen ostot	-2 009 159	-2 542 424		-2 542 424
Investointi	0	0		0
Vuokratulot	-298 588	-297 850		-297 850
Aineet ja tarvikkeet	-1 139 692	-1 141 571		-1 141 571
Annetut avustukset	-378 349	-284 950		-284 950
Muut toimintakulut	-293 887	-239 295		-239 295
TOIMINTAKATE	-7 724 395	-8 555 070		-8 555 070
Verotulot ja valtionrahoitus	10 234 483	10 380 000		10 380 000
Verotuskulut	-135 044	-150 000		-150 000
Keskusrahastomaksut	-900 030	-870 000		-870 000
Rahoitustuotot- ja kulut	85 605	153 500		153 500
VUOSIKATE	1 560 619	958 430		958 430
Poistot ja arvonalentumiset	-859 314	-810 850	-590 000	-1 400 850
TILIKAUDEN TULOS	701 304	147 580		-442 420
Poistoerojen lis. (-) tai väh. (+)	115 566	116 500		116 500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	816 870	264 080		-325 920

Esitetyt investointiosan muutokset vaikuttavat rahoituslaskelmaan seuraavasti:

	TA 2019	LISÄTÄ 2019	TA YHTEENSÄ
Tulorahoitus	958 430		958 430
Vuosikate	958 430		958 430
Tulorahoituksen korjauserät			
Investoinnit	-1 335 000	-145 000	-1 480 000
Investointimenot	-1 335 000	-145 000	-1 480 000
Pysyvien vastaavien myyntitulot			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-376 570	-145 000	-521 570
Antolainauksen muutokset			
Antolainauksen vähennys			
Lainakannan muutokset	-172 000		-172 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			

Lyhytaikaisten lainojen muutos	-172 000		-172 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			
Lyhytaikaisten saamisten muutos			
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-172 000		-172 000
Rahavarojen muutos	-548 570	-145 000	-693 570

Rahavarat vähenevät rahoituslaskelman mukaan lisätalousarvion jälkeen noin 700 000 eurolla.

Ehdotus, talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy selvitysosan mukaisen lisätalousarvion vuodelle 2019.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

214 §

Heidi Hasasen vapauttaminen luottamustoimesta

Kirkkovaltuuston varajäseneksi Vanhat syntiveljet -valtuustoryhmässä kaudelle 2019-2022 valittu Heidi Hasanen on valittu Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vs. nuorisotyönohjaajaksi ajalle 1.6.-31.12.2019.

Kirkkolain (1054/1993) 23 luku 4 §:n (414/2014) mukaan toimielimen jäsenen menettäessä vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden hänet vapautetaan luottamustoimesta. Luottamushenkilö ei menetä vaalikelpoisuuttaan toimielimeen, jos hänet otetaan 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun palvelussuhteeseen enintään kuuden kuukauden pituiseksi määräajaksi. Palvelussuhteen kestäessä hän ei kuitenkaan saa hoitaa luottamustointaan.

Heidi Hasanen on menettänyt vaalikelpoisuutensa viransijaisuuden alkamispäivästä 1.6.2019 lähtien, koska palvelussuhde kestää yli kuusi kuukautta. Hasanen ei ole osallistunut kirkkovaltuuston kokouksiin.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vapauttaa Heidi Hasasen kirkkovaltuuston varajäsenen luottamustoimesta välittömästi.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

215 §

Hautainhoitorahaston hinnasto 2019

Valmistelija: ylipuutarhuri Jaana Nyström

Kirkkoneuvosto vahvisti kokouksessaan 15.10.2019 hautainhoitorahaston hinnaston vuodelle 2019. Hinnastoesityksessä oli virheellisiä lukuja perennahoidon ja kukatto-man hoidon hinnoissa. Korotus oli tarkoitus olla 3 %, mutta suurimmassa osassa perennahoitohinnoista korotus oli huomattavasti suurempi. Virheellisissä luvuissa on ollut kyse hallintolain tarkoittamasta laskuvirheestä, joka on korjattava.

Hoitohintoihin esitetään noin 3 % korotusta vuodelle 2020. Hintojen määrittelyä ohjaa yleisen kustannuskehityksen muutos. Kukkien hintoihin ei esitetä korotusta.

Korjattu hinnasto on liitteenä. Liite 1/215 §.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto vahvistaa liitteenä 1/215 § olevan korjatun hautainhoitorahaston hoitohinnaston vuodelle 2020. Korjauksesta tehdään merkintä 15.10.2019 kirkkoneuvoston pöytäkirjaan.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi ylipuutarhuri, kirkkoherranvirasto, taloustoimisto, mikkeliiläiset hautaustoimistot

216 §

Tuomiokirkon lehteriurkujen korjauksen loppulausunto

Mikkelin tuomiokirkon lehteriurkujen korjauksen suunnittelijana ja valvojana toiminut urkuasiantuntija Marko Koskinen on toimittanut seurakunnalle loppulausunnon korjaustyöstä. Liite 1/216 §.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto merkitsee lausunnon tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Esityksen mukainen.

217 §

Haukivuoren kirkon kirkkosalin muutokset

Kirkkotilojen monimuotoinen käyttö on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuuskomitean ja siihen perustuvien kirkolliskokouksen tulevaisuustoimeksiantojen mukaan avainasemassa, kun seurakuntien toimintakulttuuria uudistetaan. Kirkkohallituksen asettama työryhmä on valmistellut suunnitelman kirkkotilojen kehittämisestä yhteisön keskuksiksi yhteistyössä Museoviraston kanssa. Työryhmä pohti julkaisus-

saan *Saman katon alle* kirkkotilojen käyttöjä ja siihen liittyviä muutoksia teologisesta, yhteisöllisestä, taloudellisesta sekä kulttuuriperinnön ja lainsäädännön näkökulmista.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa on valmisteltu kuluvana vuonna Haukivuoren kirkon kirkkosalin takaosan muutostöitä, joilla pyritään lisäämään kirkkosalin monikäyttöisyyttä. Muutossuunnitelmat on laatinut Arkkitehtitoimisto Heikki Kirjalainen Oy. Haukivuoren kirkonkylä on noin viiden kilometrin päässä Haukivuoren asemankylästä, jossa Haukivuoren seurakuntatalo sijaitsee. Suunniteltu ratkaisu helpottaisi erilaisten kirkollisten tilaisuuksien järjestämistä kirkossa ilman maantieteellisen etäisyyden asettamia rajoituksia. Muutokset helpottaisivat muun muassa seuraavien tilaisuuksien järjestämistä kirkossa:

- jumalanpalvelusten jälkeiset kirkkokahvit
- pienet muistotilaisuudet
- kastejuhlien tarjoilut
- lisäksi mahdolliset muut pienet tilaisuudet ja kokoontumiset

Suunnitelmien mukaiset muutokset ovat seuraavat:

Kirkkosalin neljä takimmaista penkkiriviä poistetaan keskikäytävän molemmin puolin. Poistettujen penkkirivien muodostaman alueen kalustaminen toteutetaan irtotuoleilla ja poistetuista penkeistä tehtävillä nykyistä lyhyemmillä penkeillä sekä kokoontaittavilla pöydillä eri tapahtumien ja käyttötarkoitusten mukaisiin ryhmytyksiin sijoitettuna.

Kirkon takaosassa oleva, alun perin omaisten huoneeksi suunniteltu tila, joka muutettiin 1990-luvulla morsiushuoneeksi, mutta on käytännössä toiminut pääosin henkilöstön taukotilana, muutetaan takaosan tarjoilua palvelevaksi keittiöksi, jollaisena se toimii vaatimattomalla keittiövarustuksella tälläkin hetkellä esimerkiksi kirkossa järjestettävien kirkkokahvitusten yhteydessä.

Hanketta on esitelty ensimmäisen kerran 30.11.2018 pidetyssä katselmuksessa Haukivuoren kirkossa. Paikalla olivat Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kiinteistötoimen, Haukivuoren alueseurakunnan, Arkkitehtitoimisto Heikki Kirjalainen Oy:n, Kirkkohallituksen ja Museoviraston edustajat.

Museovirasto on todennut 27.5.2019 muutossuunnitelmista antamassaan lausunnossa seuraavaa:

Penkkirivien purkaminen on toiminallisesti perusteltua, ja seurakunnan näkemyksen mukaan jäljelle jäävien penkkirivien määrä on edelleen riittävä jumalanpalveluksiin ja kirkollisiin toimituksiin. Suunnitelmassa on hyvin huomioitu kalusteiden materiaalin sopivuus kirkkotilaan. Penkkien poisto kirkkosalin takaosasta ja kalustaminen irtokalusteilla esitetyssä laajuudessa kuitenkin keventää ja epäyhtenäistää kirkkosalin takaosan ilmettä merkittävästi. Museoviraston näkemyksen mukaan tulisi vielä tutkia mahdollisuutta hyödyntää nyt irrotettaviksi esitettyjä kirkonpenkkejä osana kalustus suunnitelmaa siten, että ne jäsentäisivät takatilaa vaikkakin levennetyin välein. Suunnitelmissa esitetty, kirkkotilaan avautuva, tulevan tarjoilutilan ovi tulisi suunnitella kirkkotilaan paremmin sopivaksi huomioiden sen toiminnalliset tarpeet ja hierarkia kirkkotilassa. Museovirasto puoltaa hankkeen eteenpäinviemistä edellä mainitut asiat huomioiden.

Suunnitelmia tarkennettiin Museoviraston lausunnossa esitetyt näkökohdat huomioiden.

Museovirasto totesi muutetuista suunnitelmista 8.8.2019 antamassaan lausunnossa seuraavaa:

Liiteasiakirjoissa on ansiokkaasti havainnollistettu eri kalustevaihtoehtoja. Mallinnuksissa on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa: kalustaminen pelkästään irtokalustein, irtokalustein ja irrotettavien penkkien keskikäytävän reunaan jätettyjen penkin päätyjen kanssa ja irtokalusteiden sekä irrotettavien penkkien yhdistelmällä.

Penkkirivien päätyjen jättäminen keskikäytävän varteen tuntuu kulissimaiselta ratkaisulta ja saattaa rajoittaa ja jopa vaikeuttaa kirkon takaosan käyttöä. Museoviraston näkemyksen mukaan irtokalusteiden ja irrotettavien penkkien yhdistelmällä (visualisoinnit VE3, VE3a) saadaan kalustamiseen riittävää tukevuutta ja muunneltavuutta. Valitut irtokalusteet ovat paikkaan sopivia niin materiaalin kuin käytettävyyden takia. Tuolit ja pöydät tullaan peittomaalaamaan kirkon penkkien väriin. Tuolin värimallin sopivuus tulee varmistaa ennen tilausta.

Tarjoilutilan ovi on muutettu yksilehtiseksi ja oviaukon viereen on jätetty yksi ikkuna kolmesta oviaukon paikalla nyt olevista. Oviaukon aukotus on sovitettu ikkunan kanssa yhteensopivaksi. Museoviraston näkemyksen mukaan suunnitelmassa esitetty ovi ja siihen liitetty ikkuna sopii kirkkosalin ilmeeseen.

Museovirasto puoltaa hankkeen eteenpäinviemistä edellä mainitut asiat huomioiden.

Haukivuoren aluseurakunnan alueneuvosto on kokouksessaan 19.9.2019 puoltanut suunnitelmien toteuttamista Museoviraston hyväksymien peruslähtökohtien pohjalta.

Muutossuunnitelmat ja havainnekuvat Museoviraston puoltamasta vaihtoehdosta on toimitettu kirkkoneuvoston jäsenille sähköpostitse eri lähetyksenä.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Arkkitehti-toimisto Heikki Kirjalainen Oy:n laatimat ja Museoviraston puoltamat Haukivuoren kirkon kirkkosalin muutossuunnitelmat ja lähettää ne Kirkkohallitukselle vahvistettavaksi.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

218 §

Takautuvat hiilineutraalisuusavustukset / Suomenniemen kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmä ja Rouhialan kappelin maalämpöjärjestelmä

Kirkkohallituksen täysistunto päätti 15.10.2019 jakaa arviolta noin 900.000 euroa seurakuntatalouksien omistamien vanhojen suojeltujen rakennusten lämmitys- ja/tai sähköjärjestelmien uusimiseen fossiilisia energialähteitä käyttävistä hiilineutraaleiksi

vuoden 2020 aikana. Samalla täysistunto valtuutti virastokollegion tekemään asiassa tarvittavat päätökset esitettyjen kriteerien mukaan. Haku alkoi välittömästi. Kolmen viime vuoden aikana hakua vastaavat toteutetut hankkeet voivat hakea avustusta takautuvasti.

Kysymyksessä ovat seurakuntatalouden omistamaan yksittäiseen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennukseen tai rakennuksiin kohdistuvat muutostyöt. Suojellut rakennukset voivat olla kirkkolailla suojeltuja, kaavalla, muulla lailla suojeltuja tai esimerkiksi RKY-kohteita.

Takautuvasti haettavien avustusten periaatteet ovat seuraavat:

1.10.2016–1.10.2019 aikana tehdyt ja päätetyt järjestelmämuutoshankkeet (kirkkovaltuuston tai muut toimivaltaisen elimen päätös):

- haku 31.12.2019 mennessä
- jaettava summa arviolta noin 200.000 euroa
- arvio jakoperusteista:
- isot seurakuntataloudet, noin 5 % kustannuksista
- keskisuuret seurakuntataloudet, noin 15 % kustannuksista
- pienet seurakuntataloudet, noin 30 % kustannuksista

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta kuuluu isojen seurakuntatalouksien ryhmään. Vaaditut asiakirjat ovat kirkkovaltuuston tai muun asiassa toimivaltaisen elimen lainvoimainen päätös, suunnitelma-asiakirjat, urakkatarjous-asiakirjat, mahdollinen urakoitsijan valintapäätös, arvio kokonaiskustannuksista, mahdolliset muut tukipäätökset, yhteyshenkilön nimi ja seurakunnan tilinumero. Rakennusavustushakemukseen ja maksatuslomakkeeseen merkitään sana ”hiilineutraalisuusavustus”. Avustus maksetaan jälkikäteen pääkirjaotteen perusteella toteutuneiden kustannusten perusteella.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta on toteuttanut vuosina 2016-2017 Suomenniemen ilmalämpöpumppujärjestelmän ja vuonna 2018 Rouhialan siunauskappelin kaukolämpöjärjestelmän muutoksen maalämpöjärjestelmäksi. Suomenniemen kirkon järjestelmä on toteutettu aiemman sähkölämmityksen rinnalle vähentämään energian kulutusta.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan sähkösopimus Väre Oy:n kanssa sisältää ehdon, jonka mukaan vähintään puolet ostettavasta sähköstä pitää olla tuotettu uusiutuvilla energiamuodoilla. Siten puolet voidaan tuottaa myös uusiutumattomilla energiamuodoilla. Kun ilmalämpöpumppujärjestelmän asentamisen jälkeen sähkön kulutus Suomenniemen kirkossa on laskenut n. 60 prosenttiin aiemmasta kulutuksesta, voidaan todeta, että sillä on välillisesti vähentävä vaikutus myös sähkön toimittajan uusiutumattomilla energiamuodoilla tuottaman sähkön kulutukseen, ja siten myös kasvihuonepäästöjen vähenemiseen ja hiilineutraalisuuteen.

Rouhialan kappelin maalämpö korvaa puulla, turpeella ja öljyllä tuotetun kaukolämmön, joten sen vaikutus kasvihuonepäästöjen määrään ja hiilineutraalisuuteen on välitön.

Suomenniemen kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmän kokonaiskustannukset olivat 145.352,45 € euroa, ja Rouhialan kappelin maalämpöjärjestelmän kustannukset

40.567,88 euroa, eli urakoitsija LVI-asennus V. Räisä Oy:n ilmoituksen mukaan 40 prosenttia 101.419,69 euroa maksaneen hankkeen kokonaiskustannuksista, joihin sisältyi myös samassa kohteessa tehtyjä vesi- ja viemäriinjojen uusimistöitä.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto päättää hakea Kirkkohallitukselta hiilineutraalisuusavustusta takautuvasti

1) vuosina 2016-2017 toteutetun Suomenniemen ilmalämpöpumppujärjestelmän kokonaiskustannusten perusteella; ja

2) vuonna 2018 toteutetun Rouhialan siunauskappelin maalämpöjärjestelmän kokonaiskustannusten perusteella.

Hakemuksiin liitetään kirkkohallituksen päätöksessä 15.10.2019 edellytetyt selvitykset.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Avustushakemukset kirkkohallitukselle

219 §

Virka- ja työehtosopimuksen 2018-2020 yleisen palkkausjärjestelmän paikallinen järjestelyerä 1.1.2020 / täytäntöönpano

Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen 2018-2020 allekirjoituspöytäkirja sisältää määräyksen 1.1.2020 lukien käytettävästä 0,6 %:n suuruudesta paikallisesta järjestelyerästä yleisessä palkkausjärjestelmässä. Osa vuotta 2020 koskevasta sopimustarkistuksesta toteutetaan siten paikallisesti neuvotellen ja päättäen.

Järjestelyerän täytäntöönpanoon liittyy velvoite neuvotella järjestelyerän käyttämisestä seurakunnassa. Neuvotteluissa on tarkoitus antaa henkilöstölle tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus ja pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen kuulemalla tasavertaisesti neuvotteluosapuolia. Neuvottelut on käytävä niin, että järjestelyerällä toteutettavat palkantarkistukset voivat tulla maksuun 1.1.2020 lukien. Neuvottelun käyvät seurakunta ja seurakunnan työntekijöiden valitsemat pääsopijajärjestöjen edustajat. Seurakunnan puolesta neuvottelut käy sen nimeämä työnantajaa edustava viranhaltija, joka tuomiokirkkoseurakunnassa on palkka-asiamiehenä toimiva hallintojohtaja.

Järjestelyerä voidaan käyttää kirkon yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevien viranhaltijoiden ja kuukausipalkkaisten työntekijöiden henkilökohtaiseen palkanosaan (suorituslisään) tai tehtäväkohtaisten palkanosien tarkistuksiin tai molempiin 1.1.2020 lukien.

Neuvotteluissa on perusteltua pyrkiä löytämään aluksi yksimielisyys siitä, käytetäänkö järjestelyerä tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistuksiin vai henkilökohtaiseen palkanosaan (suorituslisään). Jos järjestelyerää aiotaan käyttää molempiin palkanosiin, määritellään myös, mikä osuus 0,6 %:n järjestelyerästä käytetään tehtäväkohtaisiin palkanosiin ja mikä suorituslisiin.

Järjestelyerää käytetään tehtäväkohtaiseen palkanosaan tarkistamalla vaativuusryhmää, peruspalkan vaativuusosaa tai sen erityistä perustetta. Siitä, mikä näistä tarkistustavoista on sopivin ja tarkoituksenmukaisin, muodostetaan käsitys perehtymällä ajantasaisiin tehtäväkuvauksiin ja tehtäväkohtaisen palkanosan porrastukseen ja seurakunnassa noudatettuihin periaatteisiin niissä.

Järjestelyerään perustuvissa tarkistuksissa noudatetaan seurakunnan omaa palkkapolitiittista linjausta. Kirkon yleisiä tehtäväkohtaista palkkaa koskevia tilastoja voidaan käyttää lähinnä vain tukena kokonaiskuvaa muodostettaessa.

Neuvottelutulos järjestelyerän käytöstä tehtäväkohtaiseen palkanosaan edellyttää yksimielisyyttä siitä, mihin tehtäviin tai työntekijäryhmiin järjestelyerää käytetään, samoin kuin tarkistuksen suuruusluokasta ja tarkistustavasta. Työnantajan tehtävänä on panna neuvottelutulos täytäntöön yksittäisten työntekijöiden tarkkuudella.

Seurakunnan asiassa toimivaltainen viranomainen (yleensä kirkkoneuvosto) hyväksyy yksimielisen neuvottelutuloksen ja laittaa sen neuvottelutuloksen mukaisesti täytäntöön. Jos se ei voi neuvottelutulosta hyväksyä, yksimielisyys asiassa raukeaa. Järjestelyerä on silloin palautettava uudelleen neuvoteltavaksi, jos se on sopimuksen mukaisen neuvotteluaikataulun puitteissa mahdollista. Jos neuvotteluaikaa ei ole enää käytettävissä, menetellään samoin kuin silloin, kun neuvottelutulos jää erimieliseksi.

Järjestelyerä on seuraavaa vuotta koskevaan talousarvioon perustuva laskennallinen palkkasumma. Järjestelyerä lasketaan siten kirkon yleisen palkkausjärjestelmän piiriin kuuluvien viranhaltijoiden ja kuukausipalkkaisten työntekijöiden peruspalkkoihin vuodelle 2020 varattavasta palkkasummasta. Järjestelyerän piiriin tulevat myös yleiseen palkkausjärjestelmään kuuluvat kausityöntekijät tai muut määräaikaiset työntekijät (esim. sijaiset). Järjestelyerää koskevassa laskelmassa otetaan huomioon kaikkien yleisessä palkkausjärjestelmässä olevien työntekijöiden budjetoidut peruspalkat. Sijaisuustapauksissa otetaan huomioon vakinaisen viranhaltijan tai työntekijän peruspalkka. Jos järjestelyerää suunnataan osa-aikaiselle viranhaltijalle/työntekijälle, osa-aikaiselle suunnattu korotus kuluttaa järjestelyerää sillä summalla, jolla osa-aikapalkkaa tarkistetaan.

Työnantaja laatii neuvotteluista pöytäkirjan, josta ilmenevät osapuolten näkemykset mahdollisine perusteluineen. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan kaikkien osapuolten toimesta. Kirkkoneuvoston päätöksestä tulee käydä selville, miten järjestelyerä on seurakunnassa käytetty.

Täytäntöönpanoneuvottelut Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa

Edellä mainitut täytäntöönpanoneuvottelut on käyty Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa ajalla 26.3.-15.11.2019. Työntantajaa on edustanut palkka-asiamies Markku Salmi, ja työntekijöitä pääsopijajärjestöjen paikalliset pääluottamusmiehet Tiina Aalto (Kirkon alat ry), Risto Luukkanen (JUKO ry) ja Eeva-Liisa Tiilikka (Kirkon alan unioni r.y.). Neuvottelut eivät ole olleet hankalat, mutta asian sovittelulle valmistelutavalle varattiin riittävästi aikaa.

Neuvotteluissa todettiin, että esimiehiltä on tullut työnantajalle jo aiemmin tiedusteluita mahdollisuuksista tarkistaa joidenkin työntekijöiden tehtävien vaativuutta / tehtäväkohtaista palkkaa tilanteissa, joissa organisaatiossa ja työaloilla tapahtuneet muutokset ovat selvästi johtaneet työntekijän tehtävän vaativuuden lisääntymiseen. Pääluottamusmiehillä on ollut vastaavia tilanteita edustamiensa työntekijöiden osalta. Seurakunnan talousarvioissa on lisäksi ollut jo vuosien ajan henkilöstöön liittyvä tekstikirjaus, jonka mukaan seurakunnan henkilöstörakenne yhdistettynä väheneviin taloudellisiin resursseihin antaa liikkumavaraa palkkauksen kehittämiseksi vain, jos se nivelletään henkilöstörakenteen kehittämistoimiin, jolloin osa henkilöstökulujen säästöstä on mahdollista siirtää tehtäväkohtaisten palkanosien tarkistamiseen tehtävien sisältöjen ja vaativuuden muuttuessa. Kirjauksessa tarkoitettuja kehittämistoimia on toteutettu seurakunnassa johdonmukaisesti, joten tarve tehtäväkohtaisten palkkojen tarkasteluun on ilmeinen. Neuvottelijat totesivat myös, että kirkon yleisen palkkausjärjestelmän tehtäväkohtainen palkanosa on osoittautunut jäykäksi järjestelmäksi, jota seurakunnassa ei sen käyttöönoton jälkeen ole paljonkaan kehitetty. Järjestelyerän puitteissa on nyt mahdollisuus korjata tehtäväkohtaisten palkkojen epäkohtia.

Neuvotteluissa päädyttiin yksimielisesti siihen, että koska suorituslisiin tullaan tuomiokirkkoseurakunnassa osoittamaan 1,6 prosenttia palkkasummasta, eli 0,5 prosenttia enemmän kuin kaikissa seurakunnissa on pakko käyttää, siihen ei ole sen lisäksi perusteltua käyttää nyt neuvoteltavana olevaa järjestelyerää, vaan se on perustellumpaa käyttää tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistuksiin. Suorituslisään käytettävä pakollinen osuus palkkasummasta on kaikille seurakunnille 1,1 prosenttia, mutta koska Mikkelissä on käytetty vuoden 2013 vastaava 0,5 prosentin suuruinen järjestelyerä suorituslisää edeltäneeseen harkinnanvaraiseen palkanosaan, ne varat on siirrettävä pysyvästi myös suorituslisäjärjestelmään.

Parhaana vaihtoehtona tehtäväkohtaisen palkkojen tarkistamiseksi päädyttiin pitämään sitä, että tarkistustoimenpiteet kohdennetaan yksittäisiin tehtäviin työalasta riippumatta sen sijaan, että pyrittäisiin tarkistamaan kategorisesti esimerkiksi kokonaisten ammattiryhmien palkkoja. Tämä on myös tehtävän vaativuuteen perustuvan järjestelmän yksi lähtökohta. Järjestelyerän vaikutuksen katsottiin muodostuvan riittäväksi, kun se kohdistuu vain niihin yksittäisiin tehtäviin, joissa on selkeää peruspalkan korjaamisen tarvetta.

Menettelytavaksi sovittiin, että palkka-asiamies käy kunkin esimiehen kanssa keskustelun, jossa selvitetään tarvetta tarkistaa tehtävien vaativuusmäärittelyjä ja tehtäväkohtaisia palkanosia eri tehtäväalueilla. Esimiesten näkemykset ja ehdotukset tuodaan neuvotteluun tarkasteltavaksi. Ehdotuksiin sisältyisivät luonnollisesti myös ne esitykset, joita eräät esimiehet ovat tehneet asiassa jo aiemmin. Pääluottamusmiehet puolestaan täydentäisivät tarkasteltavia tehtäviä, mikäli heillä on lisäksi muita näkemyksiä vaativuuden muuttumisesta tehtävissä, joita esimiehet eivät ole nostaneet esille.

Lähtökohtana menettelytavalle oli luottamus siihen, että esimiehet hahmottavat johtamallaan tehtäväalueilla hyvin ne tehtävät, joiden osalta on nähtävissä tarve korjata vaativuuden määrittelyjä. Perusteena vaativuuden tarkistamiselle pitää kuitenkin olla selviä ja riittävän yhdenvertaisia kriteereitä. Painotettiin myös sitä, että esimiehen on

tarkastelussaan osattava erottaa suorituslisäjärjestelmän ja tehtävän vaativuuteen vaikuttavat kriteerit toisistaan.

Esimiesten näkemykset ja ehdotukset käsiteltiin alustavasti 1.10.2019 neuvottelussa. Esimiesten esitykset vastasivat monelta osin pääluottamismiesten näkemyksiä, joten neuvottelussa päädyttiin yksimielisesti valmistelemaan liitteiden 1-2/219 § mukaiset tehtäväkohtaisten peruspalkkojen ja peruspalkkojen vaativuusosien tarkistukset, jotka vahvistettiin yksimielisesti neuvottelun tulokseksi 15.11.2019 pidetyssä neuvottelussa.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

KirVESTES:n allekirjoituspöytäkirjan 4 §:n mukaan järjestelyerän laskentaperusteena käytetään vuoden 2019 tavanomaisen kuukauden palkoista muodostettua palkkasummaa. Järjestelyerän suuruus eli 0,6 prosenttia palkkausjärjestelmän piirissä olevien työntekijöiden yhteenlasketusta 3.784.281 euron palkkasummasta on vuositasolla 22.706 euroa. Liitteiden 1-2/219 § mukaisen esityksen vaikutus peruspalkkoihin on vuositasolla 27.370 euroa, joka ylittää järjestelyerän määrän n. 4.600 eurolla, mutta tätä perustellaan edellä neuvotteluselostuksessa mainitulla talousarviokirjauksella henkilöstörakenteen kehittämisen seurauksena saavutettujen säästöjen osittaisesta käyttämisestä peruspalkkojen tarkasteluun. Peruspalkkojen lisäksi työntekijöille maksetaan työkokemukseen (palvelusvuosiin) perustuvaa henkilökohtaista kokemuslisää. Työntekijän henkilöstökustannuksiin sisältyvät palkkojen lisäksi sivukulut, jotka ovat tällä hetkellä n. 25 prosenttia palkkakustannuksista. Järjestelyerään tarvittava budjettivaraus sisältyy talousarviossa kirkkovaltuustolle esitettävään palkankorotusvaraun.

Käsittely:

Juha Palm ja Riitta Niemi todettiin esteelliseksi tämän asian käsittelyn osalta Hallintolain 28 §:n kohdan 1 nojalla. Esteelliset poistuivat asian käsittelyn ajaksi. Puheenjohtajana tämän pykälän käsittelyn ajan toimi kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Eeva-Riitta Hahtola.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto päättää panna täytäntöön virka- ja työehtosopimuksen 2018-2020 allekirjoituspöytäkirjan 4 §:n mukaisen yleisen palkkausjärjestelmän paikallisen järjestelyerän vahvistamalla liitteessä 1/219 § esitetyt tehtäväkohtaiset peruspalkat ja peruspalkkojen vaativuusosat, jotka tulevat voimaan 1.1.2020.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi asianosaiset työntekijät ja palkanlaskenta/Tiina Aalto-Korpela

220 §

Tiedotuksen toimistosihteerin virkanimikkeen muutos

Seurakunnan tiedottajana 4.10.2017-18.8.2018 toiminut Anne Hytönen ehdotti tehtävää hoitaessaan, että tiedotuksen toimistosihteerin nimike muutettaisiin viestintäassistentiksi, joka kuvaa yhteistyökumppaneille ja sidostyhmille nykyistä nimikettä paremmin tehtävän hoitajan asemaa organisaation viestinnässä. Asiaan päätettiin palata siinä vaiheessa, kun toimistosihteerin viran vakinainen haltija Hanna Ränä palaa virkavapaaltaan työhön, mikä tapahtui kuluvana syksynä.

Viestintäassistentin tyypillisiä tehtäviä ovat viestintää tukevien toimistotehtävien lisäksi sisältöjen tuottaminen sosiaaliseen mediaan ja nettisivuille sekä organisaation eri viestintäkanavien päivittäminen. Myös sisäinen viestintä on keskeinen osa tehtävänkuvaa. Koulutus on tyypillisesti kaupallisen tai viestinnän alan koulutus. Tiedotuksen toimistosihteerin työn sisältö vastaa edellä esitettyä kuvausta.

Virkanimikkeen muutokseen ei liity tämän päätöksen yhteydessä taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tiedotuksen toimistosihteerin virkanimike muutetaan viestintäassistentiksi 1.1.2020 lukien.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys kirkkovaltuustolle

221 §

Virkistystoiminnan periaatteet Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa 1.1.2020 lukien

Valmistelija: henkilöstösihteerä Jenni Paajanen

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan virkistystoiminnan periaatteita on tarpeen päivittää ePassin (liikunta- ja kulttuurietu) myöntämisperusteiden osalta vastaamaan paremmin verottajan ohjeita. Edellisen kerran virkistystoiminnan periaatteet on vahvistettu kirkkoneuvostossa 17.1.2017. Tämän hetkisissä periaatteissa on määritelty, että sijaiselle tai määräaikaisessa palvelussuhteessa yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukautta työskentelevälle työntekijälle osoitetaan etuun käytettävissä oleva saldo täysien palveluskuukausien perusteella kuuden kuukauden palvelussuhteessa olon jälkeen, ja jokaiselle enemmän kuin yhden peräkkäisen kasvukauden aikana palvelussuhteessa olleelle kausityöntekijälle (vähintään 5 kuukauden palvelussuhde) palvelussuhteen kestoä vastaava tuki. Vähemmän kuin 12 kuukautta työskentelevälle sijaiselle tai määräaikaiselle työntekijälle tukea ei ole maksettu. Päivitetyssä versiossa ePassin myöntämisperusteita on muutettu sijaisten ja määräaikaisten sekä osaaikaisten työntekijöiden osalta verottajan ohjeen ja asiaan liittyvän oikeuskäytännön

mukaiseksi. Lisäksi muutamia ePassin hallinnointiin vaikuttavia yksityiskohtia on muutettu.

Päivitettyjen periaatteiden mukaan ePassin saa jatkossa sijainen, määräaikainen työntekijä tai kausityöntekijä, jonka palvelussuhteen kesto on vähintään 3 kuukautta, ja myös osa-aikainen työntekijä saa ePassiin täyden saldon sen sijaan, että saldo suhteutetaan työaikaan. ePassin saldo ladataan täysien kalenterikuukausien perusteella täysien palveluskuukausien sijaan. ePassin saa käyttöön kuukauden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta (ei ole määritelty aiemmin), mutta saldo ladataan kuitenkin takautuvasti palvelussuhteen alusta alkaen täysiltä kalenterikuukausilta.

Toinen päivitys liittyy työntekijöiden virkistyspäivään ja jouluateriaan. Voimassa olevien virkistystoiminnan periaatteiden mukaan virkistyspäivään tai jouluaterialle ei ole voinut osallistua työntekijän ollessa sairauslomalla. Päivitetyssä versiossa virkistys- ja jouluateriakäytäntöön on tehty lisäys, jonka mukaan pitkän sairausloman aikana työntekijä voi halutessaan ja työnantajan kanssa erikseen sopien osallistua virkistyspäivään ja/tai jouluaterialle. Muutoksen ensisijainen tarkoitus on tarjota pitkällä sairauslomalla olevalle työntekijälle mahdollisuus ylläpitää yhteyttä työyhteisöön työhön paluun kynnyksen madaltamiseksi.

Muutosten taloudelliset vaikutukset eivät ole merkittävät. Koska ePassiin liittyvät kustannukset määräytyvät vuosittain edun toteutuneen käytön mukaan, siihen liittyvä taloudellinen vaikutus on todettavissa lopullisesti vasta tilinpäätöksen yhteydessä.

Päivitetyt virkistystoiminnan periaatteet ovat liitteenä 1/221 §.

Ehdotus, hallintojohtaja:

Kirkkoneuvosto vahvistaa liitteen 1/221 § mukaiset virkistystoiminnan periaatteet noudatettavaksi seurakunnassa 1.1.2020 lukien.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi henkilökunnalle

222 §

V kanttorin virka

Valmistelija: hallintopastori Eija Juuma

Henkilöarviointi on salassa pidettävä Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 29 kohdan nojalla.

Lea Laineelle on myönnetty ero V kanttorin virasta 1.8.2018 lukien. Juha Kälviälle on annettu viranhoidomääräys V kanttorin viran väliaikaiseksi hoitajaksi ajalle 3.9.2018–15.3.2020 ja hän on lupautunut hoitamaan virkaa sen täyttöön asti. Kirkkoneuvosto julisti V kanttorin viran haettavaksi 17.9.2019 kokouksessa.

Viran hakuilmoitus julkaistiin lyhennettynä Kotimaa – lehdessä ja kokonaisuudessaan www.mol.fi ja www.evl.fi/rekrytointi -nettisivuilla seuraavanlaisena:

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa julistetaan haettavaksi ylempää korkeakoulututkintoa vastaavaa kelpoisuutta edellyttävä (Kirkon säädöskokoelma nro 108) V kanttorin virka.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa on 8 kanttorin virkaa. Musiikkityön esimiehenä toimii johtava kanttori. Viran tehtäviin sisältyy työskentely koko seurakunnan alueella yhteistyössä muiden kanttorien kanssa sekä vastuu Anttolan alueen musiikkityöstä. Valittavalta työntekijältä edellytetään hyviä vuorovaikutustaitoja, joustavuutta, musiikillista monialaisuutta sekä valmiuksia kehittää työalansa toimintaa. Valitun on oltava evankelis-luterilaisen kirkon konfirmoitu jäsen. Virkaan valittavalta vaaditaan suomen kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä ruotsin kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa.

Tehtävän palkkaus on kirkon yleisen palkkausjärjestelmän vaativuusryhmän 601 mukainen. Peruspalkan lisäksi maksetaan edellytysten täytyessä viranhaltijan työkokemuksen perustuvaa kokemuslisää ja työsuoritukseen perustuvaa suorituslisää. Valitun on ennen työn vastaanottamista esitettävä tuomiokirkkoseurakunnan työterveyslääkärin antama hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan. Virassa on kuuden kuukauden koeaika. Viranhoito edellyttää oman auton käyttöä. Viran voi ottaa vastaan alkaen 16.3.2020.

Hakemukset pyydetään toimittamaan sähköisesti 4.10.2019 klo 15.00 mennessä KirkkoHR –järjestelmän kautta osoitteessa sakasti.evl.fi/tyopaikat. Lisätietoja antavat johtava kanttori Mikko Kallio, 0400 143 270, mikko.kallio@evl.fi ja tuomiorovasti Juha Palm, 0400 143 301, juha.palm@evl.fi

Haastattelut, joiden yhteydessä annetaan musiikkinäytteet, pidetään 28.10.2019. Haastatteluun valitut kutsutaan henkilökohtaisesti. Kutsun yhteydessä kerrotaan tarkemmin annettavista musiikkinäytteistä.

Virkaan tuli asetetun määräajan kuluessa neljä hakemusta. Hakijoista yksi ei täyttänyt kanttorin viran kelpoisuusehtoja. Haastatteluun kutsuttiin kolme hakijaa: Marja Ainali, Kari Haikarainen ja Jouni Vaaja. Haastattelut, joiden yhteydessä annettiin musiikkinäytteet, pidettiin 28.10.2019. Haastattelutyöryhmään kuuluivat tuomiorovasti Juha Palm (työryhmän puheenjohtaja), johtava kanttori Mikko Kallio ja hallintopastori Eija Juuma, joka toimi myös työryhmän sihteerinä. Luottamushenkilöedustajana haastattelutyöryhmässä oli Timo Leskisen.

Marja Ainali on suorittanut alemman asteen kanttorin tutkinnon 1991, musiikkipedagogin tutkinnon (AMK) 2004 ja muusikon tutkinnon (AMK) 2008. Hänellä on kirkkohallituksen myöntämä erivapaus, jolla hän pätevöityy B-kanttorin virkaan. Tämän lisäksi Ainalilla on sairaanhoitajan tutkinto 1982 ja diakonissan virkatutkinto 1983. Ainali on toiminut kanttorin tehtävissä 28 v 7 kk Haukiputaan, Tyrnävän, Kiimingin, Iitin ja Puumalan seurakunnissa. Tällä hetkellä hän työskentelee Puumalan seurakunnan kanttorin virassa. Tämän lisäksi hän on työskennellyt vajaa kaksi vuotta urkujensoiton opettajana sekä yli kymmenen vuotta pianonsoiton opettajana, jota tehtävää hän

hoitaa edelleen. Diakonissan ja sairaanhoitajan tehtävissä hän on toiminut vajaa kahdeksan vuotta.

Kari Haikarainen on valmistunut musiikin maisteriksi 1996 ja suorittanut A-pätevyuden 1998. Tämän lisäksi hänellä on kirkon nuorisotyönohjaajan tutkinto 1979. Haikarainen on työskennellyt kanttorin tehtävissä 33 vuotta Iisalmen, Varpaisjärjen ja Teljän seurakunnissa sekä yhdeksän vuotta kesäkanttorina viidessä Ahvenanmaan seurakunnassa. Tällä hetkellä Haikarainen työskentelee Iisalmen seurakunnassa. Tämän lisäksi hän on työskennellyt kosketinsoittajana, vs. erityisluokanopettajana ja puhallinorkesterin johtaja yhteensä kahdeksan vuotta sekä sivutoimimisena musiikin tuntiohjaajana vajaa 20 vuotta. Nuorisotyönohjaajana Haikarainen on työskennellyt Inarin seurakunnassa neljä vuotta.

Jouni Vaaja on valmistunut kirkkomuusikoksi 1996 ja hänellä on kirkkohallituksen myöntämä kelpoisuus keskimmäisen asteen tutkintoon 1999. Vaajalla on suoritettuna myös Sibeliuksen Akatemian kapellimestarikurssi sekä Kirkon koulutuskeskuksen kantattikurssi. Vaaja on toiminut kanttorin tehtävissä 28 v 3 kk. Pisimmät työtehtävät ovat olleet Laukaan ja Ruoveden seurakunnissa. Tämän lisäksi hän on työskennellyt Paimion, Imatran, Keikyän, Mellilän, Liedon, Marttilan, Paraisten ja Kiuruveden seurakunnissa.

Yhteenveto hakijoista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille esityslistan mukana. Henkilöarvio jaetaan neuvostolle kokouksessa. *Henkilöarviointi on salassa pidettävä Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 29 kohdan nojalla.*

Haastattelutyöryhmä päätti haastattelujen ja musiikinäytteiden perusteella esittää yksimielisesti, että kirkkoneuvosto valitsee avoimena olevaan V kanttorin virkaan Jouni Vaajan.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto antaa Jouni Vaajalle viranhoidomääräyksen Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan V kanttorin virkaan 16.3.2020 alkaen sekä määrää viranhoidomääräyksen saaneelle kuuden kuukauden koeajan. Valitun on ennen työn vastaanottamista esitettävä tuomiokirkkoseurakunnan työterveyslääkärin antama hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet:

Ote virkaa hakeneille, tiedoksi johtava kanttori Mikko Kallio, palkanlaskenta/Tiina Aalto-Korpela, IT-aluekeskus/Petri Pulkkinen, henkilöstösihteerit Jenni Paajanen, tiedotus/Hanna Räinen, puhelinvaihe/Anna-Katriina Rantakylä

223 §

Sari Martikaisen virkavapaa-anomus

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Pastori Sari Martikainen anoo virkavapaata III seurakuntapastorin virasta ajalle 30.12.2019-31.7.2020, mikäli hänelle annetaan virkamääräys VIII kappalaisen virkaan samalle ajalle.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto puoltaa Sari Martikaisen virkavapaa-anomusta III seurakuntapastorin virasta ajalle 30.12.2019-31.7.2020, mikäli Martikaiselle annetaan virkamääräys VIII kappalaisen virkaan omasta virasta vapautettuna ajalle 30.12.2019-31.7.2020.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Lausunto Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulille

224 §

VIII kappalaisen viran hoito

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Pastori Ruut Hanhikorpi on anonut virkavapaata VIII kappalaisen virasta äitiys- ja vanhempainvapaata varten ajalle 30.12.2019-31.7.2020. Virkavapaan aikainen VIII kappalaisen viran hoito on ollut tuomiokirkkoseurakunnan papistolla sisäisessä haussa. Tehtävään on halukkuutensa ilmoittanut pastori Sari Martikainen.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto esittää hiippakunnan tuomiokapitulille, että se antaa pastori Sari Martikaiselle viranhoitomääräyksen VIII kappalaisen virkaan omasta virasta vapautettuna ajalle 30.12.2019-31.7.2020.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Esitys Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulille

225 §

Lausunto sairaalasielunhoitaja Raila Leino-Ehrnroothin sivutoimiluvasta

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Sairaalasielunhoitaja Raila Leino-Ehrnrooth anoo sivutoimilupaa toimiakseen kognitiivisena psykoterapeuttina omalla vastaanotolla ajalla 1.1.2020-30.6.2021. Työ ajoit-

tuu viikonloppuisin lauantapäiviin, jotka pääsääntöisesti ovat sairaalasieluhoitajalla vapaapäiviä, sekä viikolla yhdelle arki-illalle. Vastaanottoja on lauantaisin korkeintaan kuusi ja arki-iltana korkeintaan kolme. Yhden vastaanottoajan pituus on 45 min. Anomuksessaan Leino-Ehrnrooth toteaa, että psykoterapeuttina työskentely on oma erityisalansa eikä haittaa sairaalasieluhoitajana tehtävää työtä, joka tapahtuu sairaalassa potilaiden, henkilökunnan ja omaisten kutsumana. Leino-Ehrnroothin esimies vs. diakonian ja erityistyöalojen johtaja Lassi Suihkonen puoltaa anomusta. Tuomiokapituli on aiemmin myöntänyt Leino-Ehrnroothille sivutoimiluvan sielunhoito- tehtäviin Mikkelin vankilassa, tämä sivutoimi on päätynyt 31.8.2017, sekä kognitiivisena psykoterapeuttina toimimiseen ajalla 1.9.2018-31.12.2019.

Tuomiokapituli päättää sivutoimiluvan myöntämisestä seurakunnan papin viran haltijalle.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Lausuntonaan Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulille kirkkoneuvosto puoltaa sairaalasieluhoitaja Raila Leino-Ehrnroothin sivutoimilupaa toimia kognitiivisena psykoterapeuttina ajalla 1.1.2020-30.6.2021.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Lausunto Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulille

226 §

Vuoden 2020 rippikoulusuunnitelma ja rippikoulun runkosuunnitelma 2020-2023

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Tuomiokirkkoseurakunnan rippikoulutyöstä on laadittu rippikoulun ohjesäännön mukaisesti liitteenä 1/226 § oleva rippikoulutyön suunnitelma vuodelle 2020. Suunnitelma sisältää vuoden 2020 rippikouluryhmät ja niiden opettajat. Liitteenä 2/226 § on rippikoulun runkosuunnitelma vuosille 2020-2023.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto hyväksyy vuoden 2020 rippikoulusuunnitelman liitteen 1/226 § ja rippikoulun runkosuunnitelman vuosille 2020-2023 liitteen 2/226 § mukaisesti.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi kasvatuksen työalajohtaja Ville Kämäräinen, nuorisotyönohjaaja Risto Luukkanen

227 §

Tuomiokirkkoseurakunnan kolehtisuunnitelma tammi-kesäkuulle 2020

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Seurakunnassa tulee laatia suunnitelma vuoden aikana koottavista kolehdeista. KJ 2:8 mukaan päiväjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista tehty suunnitelma on vahvistettava kirkkoneuvostossa. Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin määräämien kolehtien kantopäiviä tulee noudattaa, ellei ole erityisen painavaa syytä siirtää virallista kolehtia toiselle pyhäpäivälle. Kolehtisuunnitelma koskee niitä jumalanpalveluksia, jotka vietetään pyhäpäivän jumalanpalveluksena tai toteutetaan kirkkokäsikirjan pääjumalanpalveluksiin tarkoitetun kaavan mukaan. Mikäli seurakunnassa on useita pääjumalanpalveluksia, on niissä kaikissa noudatettava määrättyjen kolehtien suunnitelmaa.

Tuomiorovasti Juha Palmin laatima kolehtisuunnitelma tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoihin vuoden 2020 tammi-kesäkuulle on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille esityslistan mukana.

Kolehtisuunnitelmaan merkitty hiippakunnan tuomiokapitulin määräämän hiippakunnallisen kolehdin 15.3.2019 siirto Ristiinan kirkossa kannettavaksi 1.3.2019 toteutetaan, mikäli hiippakunnan tuomiokapituli hyväksyy siirron.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto hyväksyy tuomiokirkkoseurakunnan kolehtisuunnitelman tammi-kesäkuulle 2020.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi aluekappalaiset, kirjanpito/Paula Sirviö

228 §

Seurakuntakahvila Tukipilarin ja kirpputorin tuoton jako

Valmistelija: tuomiorovastin sihteeri Eija Lehtonen

Tuomiokirkkoseurakunta ylläpitää seurakuntakahvila Tukipilaria ja sen yhteydessä toimivaa kirpputoria. Näiden tuoton jakamisesta on kirkkoneuvosto tehnyt edellisen päätöksen vuonna 2016. Tukipilarin ja kirpputorin vapaaehtoiset ovat yhteisessä kokouksessaan lähetyskasvatussihteeri Marja Holmin kanssa tehneet tuoton jaosta esityksen vuosille 2020-2021. Esityksen mukaan tuotto jaetaan siten, että tuotosta menee

1. Suomen Lähetysseuralle 30 %
2. Suomen Piipiaseuralle 20 %
3. Inkerin kirkolle 15 %, kohdennetaan nimikkolähetti Saara Karttusen Novosibirskin alueen työhön

4. Viron kirkolle 15 %, kohdennetaan kehitysvammatyön kehittämiseen
5. muille hankkeille hankerahaksi 20 %
  - Suomen evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen ja Kylväjän kummilapset
  - Sansan tuki
  - nimikkoläheteiltä saapuvat anomukset
  - ajankohtaiset haasteet
  - Pushkinin GreenGard, Pushkinin kirpputorille kuljetettavan kirpputoritavaran kuljetustoiminnan mahdollistamiseksi autolle lunastettava lupa.

Lähetyskasvatussihteeri ja vapaaehtoiset esittävät myös, että seurakuntakahvila Tukipilarin ja kirpputorin tuoton jako tarkistetaan seuraavan kerran syksyllä 2021.

Ehdotus, tuomiorovasti:

Kirkkoneuvosto päättää, että seurakuntakahvila Tukipilarin ja kirpputorin tuotto jaetaan vuosina 2020-2021 seuraavasti:

1. Suomen Lähetysseuralle 30 % tuotosta
2. Suomen Piipaseuralle 20 % tuotosta
3. Inkerin kirkolle 15 % tuotosta, joka kohdennetaan nimikkolähetti Saara Karttusen Novosibirskin alueen työhön
4. Viron kirkolle 15 % tuotosta, joka kohdennetaan kehitysvammatyön kehittämiseen
5. muille hankkeille hankerahaksi 20 % tuotosta, joka kohdennetaan Suomen evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen ja Kylväjän kummilapsityöhön, Sansan tukemiseen, nimikkolähettien anomuksiin, ajankohtaisiin haasteisiin sekä Pushkinin kirpputoritavaran kuljetustoiminnan GreenGard -lupaun.

Päätös:

Esityksen mukainen.

Toimenpiteet

Tiedoksi lähetyskasvatussihteeri Marja Holm, kirjapito Paula Sirviö

229 §

Ilmoitusasiat

Timo ja Jaana Nyströmin kiitosviesti

Kirkkoneuvosto myönsi kokouksessaan 17.9.2019 ylipuutarhuri Jaana Nyströmille palkallista virkavapaata Timo Nyströmin avustajana näkövammaisten kivääriammunnan MM-kisoihin osallistumista varten ajalle 9.-19.10.2019. Timo Nyström Jaana Nyströmin avustamana voitti lajissa MM-kultaa tehden samalla maailmanennätystuloksen. Voittajien kiitoskirje kirkkoneuvostolle on esityslistan liitteenä 1/229 §.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustajat itsenäisyyspäivän seppeleenlaskuissa
Karajalan prikaatin käskyn (MP 23478/12.11.2019) mukaisesti tuomiokirkkoseurakuntaa pyydetään nimeämään edustajansa Mikkelin varuskunnan itsenäisyyspäivän 6.12.2019 tilaisuuksien seppeleenlaskuihin sankarihaudoilla ja muistomerkeillä. Sama nimeämispyyntö on annettu Mikkelin kaupungille. Mikkelin kaupunki on nimennyt edustajikseen ko. tilaisuuksiin Seija Kuikan ja Jarno Strengellin. He ovat tuomiokirk-

koseurakunnan luottamushenkilöinä lupautuneet edustamaan seppelleenlaskuissa myös seurakuntaa.

Suomenniemen jumalanpalveluselämää koskeva kirjelmä

Vuokko Pietarila jätti kirkkoherralle kirjelmän koskien Suomenniemen alue seurakunnan jumalanpalveluselämää. Kirjelmä liitetään pöytäkirjaan liitteenä 2/229 §.

**230 §
Muutoksenhaku**

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 207-214, 216-218, 220, 224, 225, 229-231</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 215, 219, 222, 223, 227, 228</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 mom:n, 2. kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 3. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 mom:n: 219 hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n: 221, 226</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Savilahdenkatu 20, 50100 Mikkelä Postiosoite: PI 21, 50101 Mikkelä Telekopio: 015 336 180</p>
---	--

¹ Hankintalain soveltamisen kynnsarvot (alv 0%): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

	<p>Sähköposti: mikkeli.tuomiokirkkoseurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 215, 219, 222, 223, 227, 228</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi seurakunnalle silloin kun se on seurakunnan käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisuun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 132-135 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikkö: Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Savilahdenkatu 20, 50100 Mikkeli Postiosoite: PL 21, 50101 Mikkeli Telekopio: 015 336 180 Sähköposti: mikkeli.tuomiokirkkoseurakunta@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikennetyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
Hankintaoikaisuun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itä-Suomen hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio, sisäänkäynti Puistokadun puolelta Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Puhelin: (029) 564 2500 Telekopio: (029) 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p>Valitusaika 30 päivää</p>

	Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:	30 päivää
	<u>Kirkollisvalitus alustusasiassa</u>	
	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:	Valitusaika
	<ul style="list-style-type: none"> • Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli 	30 päivää
	Käyntiosoite: Kirkkokatu 10, 50100 Mikkel Postiosoite: PL 122, 50101 Mikkel Puhelin: 015 321 600 Telekopio: 015 321 6016 Sähköposti: mikkeli.tuomiokapituli@evl.fi	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 	30 päivää
	PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi	
Muutoksenhaku- ajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittyinä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.	
	<u>Valitus markkinaoikeuteen</u>	
	Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.	
	Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.	
	Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.	
	Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.	
	Markkinaoikeuden yhteystiedot	
	Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:	
	Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi	
	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .	
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava: – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot – sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan	

	<p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

231 §

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.12.

Puheenjohtaja

Juha Palm

Eeva-Riitta Hahtola 219 §

Sihteeri

Markku Salmi

Pöytäkirjanpitäjä

Riitta Niemi

Pöytäkirja on todettu kokouksen kulun ja siinä tehtyjen päätösten mukaiseksi

Jarno Strengell

Monica Valjakka